

**פָּזְוָאַם פְּעַבְעָנוּ דֵי 6000 יְודִישׁ
אַמְגָר אַנְטָעוּ אֵיז קֹפָא?**

די. עַלְטָסֶטְעִי כֵּן זֹי וְעַנְעַנוּ עַרְשַׁת 4-5 יְהָדָר אַיִן לְפָנֶה. – אֲנָרוֹיטָעַ צָהָל כֵּן זֹי
וְעַנְעַנוּ אַרְבִּיטָרָאָן פְּעַלְעָרָר. – זֹי אַוְיִ זֹי אַרְדְּנָעָן וַיֵּד אַיִן אַוְיִ זֹי עַרְנָעָם לְפָנֶה
עַמְּגָנָאָמִישָׁ אַוְן נִיסְטָנִין?

ח' עיון ארטיטעל פון י. חייקין

אין - גענרטא אויראָזְלִיטָא" איז זאָג
שטייעל קפס אַפֶּר הַלְּוֹאָט. צַבְּרִיט
וי אַינְגָּאנְצָן בְּלוּוּ מִתְּצָהָן מַלְיָקָן
דָּקָרָה. נַעֲרָה זַיְקְלִין אַט דַּי לְיָהָה-קָרְבָּא
איָן, אַיְן זַיְדָּק אַט גַּרְוִיטָע הַלְּפָאָה אַט
הַיְמָשָׁע בְּקָהָל סַעְלָדָה.
אַוְסָעָר דָּעַר שְׂוִיל אַן דַּי פָּרָעָהָנוּ
פָּוּן דַּי סַפְּרָדִים. זַגְּנוּן אַין דַּי גַּצְּפָע
יַּצְּהָרָע אַוְסָעָהָקָסָע אַצְּהָל אַגְּבָנִי
זַעֲקָזָע אַן אַינְגָּאנְצָהָזָע פָּוּן וְבָעֵךְ יוֹרִי
שְׁעַ אַיְמָגָּרָהָנָע אַין קוֹבָה. דַּי חִיכְּטָגָה
סְטוּ פָּוּן זַיְיָן דָּעַר אַיְבָּזָע-דַּקְּרָמָהָנָע
יַּדְיָוָהָר בְּזָנָהָר. דַּי דְּבוּיָּה אַרְגָּזָנִיָּה
צַּיְּגָע עַרְפִּילָּה דַּקְּרָאָע אַיְצָם דַּי פָּזְקָאִים
פָּוּן -הַזָּיאָק אַן בְּפָרְיוּגָה אַלְעָלָה
לְיַכְּעַב בְּפָרְעָהָנִישָׁעָן פָּוּן דָּעַר דַּקְּרָמָהָנָע
יַּדְיָוָהָר קָהָת. שְׂוּן דָּעַר פְּזָקָה, וְבָסָה
סְפָּעָהָן תְּוֹנְדָּרָהָט יַּדְיָוָהָר אַיְמָגָּרָהָנָע
בְּעַחְרָאָן צַּו דָּעַר אַגְּבָנִיָּוָהָזָע אַן אַצְּהָל
לְעֵגָן רַעֲזָלָמָהָזָע וְעַזְרָה בְּיַּזְרָהָנָע,
וּוְיִסְתָּוּס זַיְדָּקָעָר זַיְיָן אַיְן.

דָּעַר "צַּעְנָהָר" חָולָט אַוְיסָט אַט גַּרְוִיטָע
קָלוֹג מִיא אַזְוָל פָּגָר קָרוּב אַבְטָה הַנוּדָעָה
פָּעָשָׁן, אַטְרוּעָה בְּיַּלְּאָזָק בִּית אַט
רַיְבָּעָן אַזְּטָחָהָל פָּוּן בִּיכְּעָר אַין יוֹרִישָׁה
הַקְּבָּרָאִיש, רְוִישָׁה, שְׁפָאָנִיש אַין גְּנָגִישָׁה,
בָּזַיְן דָּעַר בְּיַּבְּלָאָזָעָן אַיְן דָּעַר אַטְרוּעָה
לְיַעַן-צִימָזָר, וְאַוְהָן עַפְּקָמָע אַן כְּמַטָּה
פָּלָע יַּדְיָוָהָר צַּיְּנָהָגָעָן אַן דַּזְרָנָהָלָע
פָּוּן דָּעַר גַּאנְצָהָר הַאָלָט.

אַשְׁלֵי פָּאָר יַּדְיָוָהָר קִינְרוּד אַיְן אַוְיָז
דָּא אַיְן "צַּעְנָהָר". אַיְן דַּי קָלָאָזָע פְּרָהָר
בָּזַיְן גְּנוּזָה זְמָנָה הַנוּדָעָה שְׁלָעָר בָּזָה
זַעֲקָזָע לְעַחְרָה, פִּיחָה שְׁפָאָנִישָׁה אַן אַפְּיָז
יַּדְיָוָהָר-הַפְּרָעָאִישָׁעָר לְפָהָרָה. אַיְן דָּעַר
לְאַזְגָּעָר שְׁוֹגָע, חָסָם חָסָם אַלְעָלָה בְּצָבָעָן
פָּוּן אַטְפָּאָנִישָׁעָר רְגִינְרוֹגָס-שָׂוִי. קִינְרוּד
דַּי קְלִיְּנָע יַּדְיָוָהָר קִינְרוּד אַזְעָגָעָן
הַנְּזָהָר אַט דַּבְּרָאָרְיָהָן בַּיְמָרָה גַּנְגָּזָה

ז. "שלום-ענגטערבעך
איוֹ סְעֻבִּיגַסְבָּעֶרֶג

איונגענטולד איזו עס נישט פון שלום-קאנטערען איז געעהרטליךען
יון פון דארת: צוישען פוילען איז ליטא איז נישט פֿאַרגאַזְמַעַן פון קְרִינַג
עס דארת אַבעָּר פֿיַּהְדִּירְטָמָן וְעַרְעָן דָּעַר כְּרִינְג-צְוִוְשְׁטָמָן, זָהָם האַט אוּפַּט
אי-אוּפְּטֶרְלִישָׁעַן אַזְּנוֹן אַנְגָּעוּהָאַלְטָעַן מְעַרְעָן יְהָדָעָן אַזְּהָאַט פֿאַרגְּטָעַל
אוֹ בֵּין הַיְּנִיטְינְגָּן מְטוֹן ...

אט דער אַונְקָרְטָמָן-ער אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר מְאַב צוֹוְשָׁעַן בְּשָׂרָעַ לְפָנְדָעַר
— אַמְּבָּצְבָּן פּוֹן נִישְׁטְמָלְחָמָה אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר מְאַב צוֹוְשָׁעַן וְעַרְעָן
אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר אַזְּמָט דָּאָם דָּאָרָת וּזְנוֹן דָּרָעַן קָאנְטָעַן, זָהָם האַט וַיַּד
שְׁבַּת אַנְגָּעוּהָאַלְטָעַן צְוִוְשָׁעַן דָּרָעַן פּוֹן בְּדָעַל פֿוֹזְבָּות.

די סְאַנְגְּטָעַן וְעַרְעָן אַפְּנָנְהַאֲדָטָעַן אַזְּוּפַּטְרָאַלְעַן בְּאַרְעָן, אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר
קָעִינְגְּבָאָרָג, אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר שְׁמָאָט, וְזָהָם עַס: אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר גַּעֲזָוְרָעַן דָּעַר בְּעַי
רִיכְמָטָעַר פֿוֹלְאָזְפַּטְרָעַמְלָעַלְעַן קָאנְטָמָן, דָּעַר שְׁעַמְלָעַר פּוֹן בְּאַמְּנָטָעַן פֿוֹלְאָזְפַּטְרָעַמְלָעַן
שְׁרָאַבְּמָטָט, די כְּרִיטִים פּוֹן דָּעַר דִּיְנָעַר פֿעַרְנָגְטָמָן, — צַי די אַזְּמָנָעַ אַיִּנָּא
מְעַרְעָה אַנְדְּזָגָעַן וְעַלְעַן דָּעַרְתָּהָרָעַן צַו אַפְּרָאַטְטָמָט פּוֹן דִּיְנָעַר פֿעַרְנָגְטָמָן
הָאַמְּ אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר, אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר שְׁמָאָט שְׁמָאָט דָּעַרְתָּהָרָעַן דָּעַרְתָּהָרָעַן
גַּעֲרַע פֿעַרְנָגְטָמָן, בְּצָוְנָדָעָרָם, וְעַנוּ מְעַן האַט אַזְּמוֹנוֹ טִים אַזְּנוֹן עַמְּפֿעַנְטָמְרָעַן
וְאַלְמָמָה, הוּא דָאָם אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר לְיַהְוִישָׁעַר פֿרְעָמָעַר וְאַלְדְּצָמָטָרָאָם, אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר
בְּצָוְנָדָעָרָם, וְעַן לִימָא אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר צַיְּמָעַן גַּעֲזָוְרָעַן דָּרָעַן פּוֹן
כְּאַנְכָּעַ אַיְּסָלְעַן מְפַצְּבָּאַרְעָן ...

בְּעַוְן פּוֹן צְוִוְשָׁעַן, אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר דָּעַר עַנְיָזָעַן וְעַנְיָזָעַן רַעֲגָזְלָעַן דָּי בְּעַזְיָהָגָעַן
צְוִוְשָׁעַן פֿוֹלְאָזְפַּטְרָעַמְלָעַן מְיַוְּתָעַצְתָּה אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר נִישְׁטָמָעַרְמָה
וְאַמְּקָיְסָה פּוֹן נָגָעַץ אַפְּרָאַטְרָאָה. אַרְתָּה פְּרָאַעָן שְׁתָעָהָעַן אַיִּנָּא סְאָן, וְזָהָם זְעַנְעַן
וְזָהָם נִישְׁטָמָעַרְמָה, גַּעֲזָוְרָעַן דָּעַר לְיַהְוִישָׁעַר פֿרְעָמָעַר וְאַלְדְּצָמָטָרָאָם, אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר
בְּצָוְנָדָעָרָם, וְעַן לִימָא אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר צַיְּמָעַן גַּעֲזָוְרָעַן דָּרָעַן דָּרָעַן

אַזְּוּבַּטְרָאַלְעַד קְמוּנוֹ דָּא אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר בְּעַפְּרָאַבְּטָמָעַד דָּעַר עַסְפָּרָאַגְּנָעַן
פּוֹן דִּוְרְשָׁאַפְּטָלְבָעַן בְּאַרְאַבְּטָמָעַד, הָאַט פֿאַחְזִיעַמְלָעַד-רוֹסְמָלָעַד אַזְּבָּוְנְדָעַרְעַן
אַיְּמָעַרְעַם דָּעַרְעַיְן, אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר שְׁנִינְסְּפָעַרְגָּעַר סְאַנְגְּטָעַן צַו אַזְּמָטָרָאָם
דְּאַקְּבָּעַנְטָמְטָרָעַן פּוֹלְאָזְפַּטְרָעַמְלָעַן אַבְּעַרְזָהָן אַיִּנְאַלְיִשְׁעַר הַיְּנוּבָּט אַבְּעַר לִיטָּאָה
בְּאַיִּזְנָעַלְיִכְּבָּר, אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר אוֹרְבָּעַט אַיִּזְבָּעַט-פֿרְעָמָעַר, וְזָהָם עַס וְעַרְעָן
אַפְּנָנְהַאֲלָטָעַן דָּי אַפְּיִצְיְּעָלָעַ וְצָוְנָעַן פּוֹן דָּעַר כְּאַנְגְּטָרָעַן, וְצָלָעַן גַּעֲשָׁפְּטָמָעַן
וְעַדְעָן פְּגָזָעַ פָּעָרִים פּוֹן פֿאַלְיִשְׁעַר אַיְּמָרְנִיעַ אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר דִּוְפְּלָאַמְּטָאַיְּשָׁעַר אַמְּבִיצְיָעַ
דָּעַר שְׁוּעָר-פְּגָזָעַט פּוֹן דָּעַר נָאַנְצָעַר שְׁפָלָא וּמְרָדָא אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר בְּלִיאַבְּטָמָעַן
די זָוְן יְגַעַר פְּרָאַגְּן צַ. די לְיַהְוִישָׁעַר הַאֲבָעַן בְּאַפְּרָד בְּנִי דָּעַר עַרְשָׁטָעַר
בְּעַגְעַנְיָוִישָׁ צַוְּטָמָעַד דָּעַר פֿוֹלְאָזְפַּטְרָעַמְלָעַן דָּעַלְעַגְעַנְיָבָעַן אַמְּמָרְאַיְּגָעַ
צָוְנָעַן אַבְּלָעַד-הַבְּיָהָה פְּאַרְדָּעַר אַבְּצָיָעַ פּוֹן גַּעֲנָעָרָעַד זְעַלְיָנְאַהְוָסָקִי; אַגְּ-
דָּעַרְעָן מְיַלְלָעַנְרָאַפְּשָׁעַ בְּעַרְכָּמָעַן חַיְּסָעַן אַפְּיָעַן צַו דְּרָעַצְחָלָעַן, אַו וְאַלְ-
דְּעַמְּאָרָם מְבָהָנָט אַנְעַטְרָעַדְרָעַגְּנָגְגָעַן פּוֹן צַעְתוֹ מְלִיאָן דָּאַלְאָרָמָר וְדָוְלָנָא ...
עַס אַזְּנָעַר צַו גַּלוּבָעַן, אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר
עַזְּנָעַלְיִכְּבָּר. דָּאָם וְהָאָלָמָן אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר פְּרִינְגָעַן גַּעֲנָעָבָעַן אַטְוִיטָ-קְלָאָפְּ דָּעַר פֿאַלְיָהָיִ-
שְׁפָרְדָּעַגְּנָגְגָעַן פּוֹן דָּעַמְלָעַפְּרָאַבְּלָעַם, וְזָהָם וְהָאָלָמָן צְוִוְתָּעַן גַּעֲזָוְרָעַן אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר
כְּלִיְּגָעַלְעָהָר, אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר דָּעַר צַיְּמָעַן אַזְּנָעַלְיִכְּבָּר בְּעַזְיָבָעַן עַס

**פּוֹלִישׁוּ רָדִילָאָפּוֹד עַמְּאַהֲרָאָמָעָן
כְּעַנְעָנוּ גַּעֲבָעוּ שְׂרָד יְזָדָעָן אֵין פּוֹלָעָן.**

גראונט רעד מחבר פ ראייה פון פלומרטש
אוינטגרטאנקען פויעריטס-אוינטראונן אין
קריטס, און אוקראינען (ז) צוילגן בעז-
און דארטס יוזגן אויף ער-
זום סוף פערפנדיגט פראטאנטסאי ווין
ארטיקלע, און און פוילן און גלאט פ-
דאן רזוי אויך וויניגט גרד פאר דרי פוי
ליישע ערולאוץ פויעריטס, א פשיטה שון
פאר יירדן, און דאך מהפר דראפען:
דאס לאנד נוינטשיך ויך אין רות,
רות, און רוה בצער נישט אין געפר-
ליך צקסטעריטטנאען, אויף ווילכע
ס'קאו ויך נאך דערלויבען רוסלאנד
אבער נישט פוילן, ואו זי קאנגען דער-
פיהרען צו א פערשטארטאנן אוניסעט-
טיזס און צו בליטיגע אונרזהען.
מיר וועלן זיך, פערשטעהן זיך,
ニישא אַרְבִּינְגָּלָּעָּן פֶּלְקְסְּבִּוְּרָּצָּן מִיטָּן
ראָדִיקָּלָּעָּן-דָּמְטָקָּרָּעָּם פון פְּשָׁעְגָּלָּנָּר
חילענסקי און אוינטונגען איהם, און זיך
דאן חאבען יט השק צו ער- גאנדיג
וע, ותראי די 100 טויזען יורייש
פאנדוירטטען פאקע און פוילן נושא און
די 80 כיוונד יודיישע פערטער און
אמץראיקא, עזין אויעסער ארכ-ישרא-
אַרְגְּעַנְטִינָּאָקָּרִים אַקְּרָאִינָּג, אָנוֹן גַּנְדָּעָ-
שָׂוָּאָ, סְוָּכָּל סְוָּף רְדָּקָּן בְּשָׂפָּאָ-
סְקִין אַנְגְּבָּרְטִיגָּנִית נִישְׁתָּה דִּי אַרְגְּוָעָנְטָגָן
פָּוָן סְפָּצְּאִילָּעָּן יְוָשָׁר אָנוֹן יְוָדָעָן-הָרְבִּינָּד-
פִּיכְּקִיטִּים, אָנוֹן וּוְאָס עַד פָּעָרוֹזִיךְרָט, אָנוֹן
אוֹוִי אָנוֹן אָינוֹ וּוְלְכָעָמָר קָעָנָן אֵיהם
צעער פְּטָדָעָר נִישְׁתָּגְּלִימָעָן, וְאֶרְ פְּשָׂוְתָּ
די אַיְבָּעָרְלִילְעָדְעָבָעָן אָינוֹ פְּסָוְתָּן פָּוָן
צעער פְּוּלִישָׂקָר פְּסָרְקָנְעָכְטָוָגָן פָּוָן וּוְעָלָ-
בָּרָע דָּעָרָר אַרְדִּיקָּלָּעָּמָּה פָּאָפְּגָאִינְסָּקָי הָקָטָן
וְיך צְפִּילָּוּן נִישְׁתָּגְּלִימָעָן צְבָרְגָּעָן אָינוֹן
דָּמְטָקָּרָּעָּאָשָׁעָן פְּוּלָּעָן.
ב. ה. - מ.

ו הילגנקר מווילישען פראונדרטער-דץ-
טראישען וואכאנטצעט "משענגן-אנדר
גנסקי" חוץ דער זירישער ויזורגען-
סאטמרין אנטנידריוקט אין ארطيיעל
במעס דער פראגען וועגן בעזצען
אויך ערדר אין זיליגן. דער מחר
ינדרען די נויטשנידריוקט טון בצי-
ו יודען אין פוליכן אויך ערדר, גז-
ליך מיט א גאנצע ריבען סאציאט-
קנטישען און אלטען-פֿלְזָהּ שְׁמַךְ מִסְתְּרָה-
דערבען דרייקט אויש דער מחר
טונט פון ארטייעל די חאנונגנו, און
דורפֿהירדען די אנדאר-רֶזֶפְּקָרָם
די פֿוֹלִיּוֹ. דעם-קְרָאַטְּעֵץ גְּזֻוּוּס מִיט-
ווען, און זי יודען אין זיליגן זיליגן
זונען זונער חַקְקָעָהּ אַצְּבָר לְאָגָר, גַּוְתָּ
ענרטער-זעכְּבָּנָדְרָעָר פרֶזֶקְרָעָטָן.
דרבן זיך גוֹעַ, וְהַעֲמִידְתָּרְךָן
ニישט ווּין אָוֹן דְּרָבָּט זיך אוֹיךְ
אוּוֹן אַנְשָׁטְנְדָרִיגָּהּ, וְהַסְּאָמָּנָהּ
ישען זיליגן חַעַט זיך גְּסֻטְבָּזָן
אָוּן אַיְנָאַגְּעַד אַצְּזָבָן, וְוּפְלָקָעָן
יגְּנָזְקָעָן אַגְּזָרְטָהּ פְּאָרָאָזָן אַרְטָיּוֹ
געטוּזְעַדְגִּיג דְּרָמְפִּיטָּהּ. אָוּן זי אָוּן
טְּסִין אִינְגָּאָלָט הַן מִין אַוְיסְיָהָר
דרשְׁקָעָלָמְבִּים אָוּן בְּזַרְקְבָּנִינְטָהּ

טְּפָגָר דָּעַר זְלָבְּדָר רָזְדִּיקָּלָן-
קְרָטְפִּישָׂעָר "משענגן-אנדר ווילענְסְּקִי"
רוּזְקָא אָס אָוּן אַצְּוּבְּעָן נְסָעָר אָנָּיִן-
פֿוֹן אַוְזְקָבִים לְאַבְּצִינְסְּקִי,
דָּעַם הַיְּפָן.

כומנו נו א פאלם.
ג. ע. א. ווילדר אונפאל
פון אנטיפטימיטישע סטודנטעו
אייז בארכאו.

ערבענדן חזק אַרְזֶנְגָּלָס אַנְאִיפָּרְזָן
איין וויליכן עס חערט אוינען שארטס
טען אוון געשטאנטונג די כוֹלְגָּנְגִּינְשָׁטָן
חרנְלָוְגָּן פון די אַנְטִיסְטִיטָהָן, ווֹזָן
חעט בעטיגנונג אַלְס קְּנָפְּרָעָהָן זְדָרְזָהָן
בְּגָרְתָּן. אַלְצָס טְמָדְרָנְטָעָן וְקָרְצָן זְדָרְזָהָן
עֲנָפְּגָּשָׁס גְּזָקְעָמָפָּעָן דָּעַם אַנְטִיסְטִיטָהָן
איין די פְּטָוְדָּקְנִיְּשָׁעָן קְרָמָהָן. די כָּאָרָה
קְלָמָעָר פְּרָקְוּוֹאָהָר הָסָם פְּרוֹאָרְדָּעָן
הָעָגָן דָּעַם פְּנִין אַשְׁרָקָנָגָן אַוְסְטָהָרָן
שָׁוָּגָן, כָּרִי צְוִיחָעָן די שְׂוְדִיגָּעָן צְוָעָן
רִיכְטִיבְּקָר פְּרָעָנְהָוּקְרָטְלִיבְּקָטָן.

בָּאָרְקָהָן (י.ט.א.) די אַנְטִיסְטָהָן.
יְמָעֵץ בְּרָטָן אַנְגָּנָדָן, וְזָס חִירְטָהָן וְקִפְּתָהָהָן
וְוִילְעָמָן דָּאָרָה כְּרָקְאָהָר סְטוֹדְּנָאָמָנָהָהָן
זְוּרָךְ פְּרָשְׁרִידְעָנָץ פְּגָּקְעָלָהָן זְלָגְּמָנְטָהָן
הָפָּעָן גְּזָרְבָּאָכָּס צְוָעִידְגָּוָעָן רְפָּלוֹאָטָהָן
עַצְמָן, אַיְנָגָעָן כְּוֹלְגָּנְגִּישָׁעָן פְּאוֹדְעָמָעָן
עַגְּגָעָן פְּעָמְבָּלָעָן אַיְן זִין זִימָר אַיְן אַחֲטָה
גְּשָׁלְמָעָן אַיְן זִין זִימָר אַיְן אַחֲטָה
אַרְאָדְבָּגָן גְּשָׁלְמָעָן. דָּאָרָה גְּלִיעָמָעָן
אַזְנָבְּעָמָהָרָן גְּשָׁלְמָעָן. אַיְן אַשְׁפְּטָאָלָן
עַלְדָּוְגָּרָהָרָן גְּשָׁלְמָעָן אַיְן אַשְׁפְּטָאָלָן
שְׁאָרָקָעָן אַוְסְטָהָרָן אַיְן דִּי שְׁאָרָקָעָן
ישָׁעָרְבָּעָן, דָּאָרָה חִינְמָרָן פְּאוֹדְעָמָעָן.

— ० —

די אַנְטִי-פְּסָח-קָאָמְפָּאָנִישָׁע פָּנוֹן די קָאָמְנִיסְטָעָן

אַיְן די גְּנָעָנוּ-אַקְצִיעָן פָּנוֹן די רְגָנִים אַיְן פְּאוֹוּעָט-רוּמְפָּלָאָנָר.
אַיְן דָּאָרָה אַיְן דָּאָרָה אַיְן דָּאָרָה אַיְן דָּאָרָה
אַיְן חַעְפְּרָוְסְלָאָנָר אַיְן חַעְפְּרָוְסְלָאָנָר אַיְן
וְיָעָן גְּזָעְנְגָּלְגָּלָעָן אַיְן גְּזָעְנְגָּלְגָּלָעָן אַיְן
קְאָמְסְטְּמָקְלָאָטָהָן. די קְאָמְסְטְּמָקְלָאָטָהָן אַיְן
מְפָזָר אַיְן בְּגָרְטָעָן פְּעָרְזִיְּפָעָן בְּגָרְטָעָן
טְפָנְדָּעָן קוֹוְגְּנְטָוּסָמָס מְצָהָן. דָּאָרָה "קְטָמִיבָּר"
פְּאָדְרָה אַנְצְוּנָהָמָעָן עֲנָרְגִּישָׁעָן מְטַלְעָן,
כָּרִי צְיָהָרְשָׁאָרָקָעָן די אַנְגָּרִי-פְּסָחָן.
קְרָמְפָּנִיקָּן

לְאַדְמָזֵד טָגָנוּ בְּלָאָשׁ

דער דערקאָהן זונטַנְאָן פֿון אַבְּגִין ז אַזְנְבֶּרְגָּן
וַיַּצְאֵת גַּשְׁמָלְגָּסְטָן מַגְּזִיסְקִילְעָסְטָן חַרְבָּגָן זַיְשַׂטְזְּרִיךְעָסְטָן.

לודז'ר Tageblat", Łódź, Piotrkowska 16, Skrz. poczt. 18
טַגְּבָּלָטַן: פּוֹנְדְּ רַדְּפָּסְמִינְדְּ 57. פּוֹנְדְּ יִסְטְּרָפְּצְיָה 47.

די "שלום - לאנפערענץ"

אַיִלְנוּפְּלִיד אֵין עַכְשָׁת סְבִו שְׁלוֹם-סְאַגְּטָרֶעֲנִין אֵין נְעוּמָה-לְיִבְעָן
יֵן פְּזִוְן וְהַארְתָּן; צְוִישָׁען פּוֹילְעָן אֵין לְיִמְאָן אֵין נְישָׁת פְּאַרְגְּזָמָוּטָן סְבִו קְרָגָן
עַמְ דְּאָרָת אַבְעָר פְּיַמְהִירָתָן וְעַרְעָו דָּעָר כְּרִינְס-צְוַשְּׁמָנָה, דָּאָס הָאָט אַוְיָת
צְנָאָוִיְפְּטָרְלִישָׁעָן אַוְפָו אַנְגְּעָה-אַלְטָאָו מְעַרְעָו יְהָרָעָן אֵין הָאָטָן פְּאַרְטָעָל
אֵן בְּזַיְהַנְּטִינְגָּעָן מְאָב ...
אַט דָּעָר אַונְגְּרָטָאָל אָרָן שְׁעָרְלִיבָּר מְאָב צְוִישָׁעָן בְּשָׁרָעָן פְּנִירָעָר
— אַמְצָב פְּזִוְן נְישָׁט-מְלִחָמָה אֵין גִּישָׁת שְׁלוֹם — דָּאָרָף אַבְגְּעָשָׁעָטָן וְעַרְעָו
אֵין אַטְדָּאָס דְּאָרָת וְזַוְן רִי אַוְפְּנָאָזָן פְּזִוְן דָּעָר סְאַטְעָרֶעָן, וְזַס הָאָט וְזַד
שְׁבַת אַנְגְּעָה-וִיְבָעָן צְוִישָׁעָן פְּזִוְן דָּעָר פְּלִיזְקָוָת
דִּי סְאַגְּנָעָרֶעָן וְעַרְעָט אַפְּנָה-הַאֲדָמָה אַוְיָת אַנְפְּרָאַלְעָן בְּאָרָעָן, אֵין
קְעִינְגְּסְבָּאָרָג, אֵין דָעָר שְׁמָאָט, וְזַאְזַעְמָן, אֵין נְעַבְּזָוָרָעָן נְחַזְּקָרָעָן דָעָר בְּעַי
רִיְנְטָעָר פְּלִיאָזָאָק עַמְנוּעָלָן, דָעָר שְׁעָמָעָר פְּזִוְן בְּאַסְמָאָטָעָן פְּלִיאָזָאָקְיִשְׁעָן
שְׁרָאָמָטָטָן, דִי מְרִיטִים פְּזִוְן דָעָר רִיְנְעָר פְּעָרָנְגָּטָה, — צַי רִי אַיְצְמָנָע אֵין
מְעַרְהָאַנְדְּגָגָעָן וְעַלְעָן דָעָרְתִּיהְרָעָן צַו אַטְרָאָקְטָאָמָן פְּזִוְן רִיְנְעָר פְּעָרָנְגָּטָה
דָּאָס אֵין אַפְּרָאָנָע, אֵין דָעָר פְּאַלְיִיטִים דְּאַמְינְרוּתָן נְישָׁת שְׁפָעָנְדִין דָעָר רִיְיָן
נְעָר פְּעָרָנְגָּטָה, בְּצֻוְנְדָעָרָם, וְזַעְוָן הָאָט אַזְטוֹנוֹ טִים אֹוָא עַלְפְּצָעְנְטָרִישָׁעָן
פְּאַלְמִימָה, וְזַי דָּאָס אֵין דָעָר לִיְתּוֹוּשָׁעָר פְּרָעָמִיעָר וְזַאְלְדָעָטָרָאָם, אֵין
בְּעַזְוּנְדָעָרָם, וְזַעְוָן לְיִמְאָן אֵין זַיְמָה אַזְמָעָט נְעַזְוָרָעָו דִי אַיְנְפָלוּס-סְפָרָעָעָן פְּזִוְן
מְאָכָבָע אַוְיָסְלָעְנְדִיְישָׁעָ פְּאַסְפָּאָרָעָן ...
סְבִו מְזַוְּנְגָּבָעָן, אֵין דָעָר עַנְיָי וְחַנְעָנוֹ רְעַנְגְּזָרָעָן דִי בְּעַזְיָה-גָּנוּנָעָן
צְוִישָׁעָן פּוֹילְעָן מִטְדִּיעָת צִיהָת אֵין אַיְצְמָנָע סְמָעָנוֹת צַו דִי אַוְיָטָרָם.

וְאַמְקֹם פָּוּ נָנָן אַמְרָאָה. אֲרֵיה פְּרָאָנוּ שְׁטָעָהָנוּ אֵין סָאָן, וְזָאָס זָעָנָן
וְזָאָס נִישָּׁת נְזִיְּלָמָג נִישָּׁת רְזֶסְלָאָה, נִישָּׁת דְּזִיטְשָׁלָאָה.
אוֹיְבָה פָּאָר דִּימְשָׁלָאָד כּוּמָנוּ דָּא אוֹיְבָה עַטְרָאָבָט דָּעָר עַסְרָה פְּרָאָנוּ
פָּוּ זְוִירְשָׁאָפְטָלִיכָּעָן בָּאָרְאָמְפָעָר, הָאָט פָּאָחְדִּיעָט-רְזֶסְלָאָה אָבָעָונְדָרְעָן
אַינְטָרָעָס דָּרְעָיו, אָז דִּי סְעִינְסְפָּעָנָעָר מָאָטְעָרָעָן וְאָז נִישָּׁת צְוָשָׁטָרָס
דָּאָקְוָעָנְטָרוּעָן פְּוּלְעָנָס אַיבָּעָרוֹחָן אֵין פָּאָלִיטִישָׁעָר הַיְּנוּכָט אַיבָּעָר לִיטָּא,
סָאָיְן כְּלָאָר, אָז אַרְוָם אֵין דָּעָם (אַזְּפָעָר-פָּרְעוֹרִים), וְאָז עַס וּוּרְעָנוּ
אַבְּנָעָה אַלְטָעָן דִּי אַפְּצִיעָלָעָ וִיזְוָנָעָן פָּוּ דָּעָר מָאָטְעָרָעָן, וְחַלְעָנוּ גַּעַשְׁפִּינָּעָן
וְהַרְעָן, פְּצָעָן פָּעָרִים פָּוּנָעָלִיטִישָׁעָר אַינְטָרִיעָן אָז דִּיְפָּלְטָאָמְטִישָׁעָר אַמְּבִיצִיעָן
דָּעָר שְׂוּעָר-פְּגָנָקָט פָּוּנָעָלִיטִישָׁעָר אַזְּבָאָ וּמְרָאָ אֵין אָזְּבָאָ בְּלִיְּבָט
דִּי זָו יְנָפְנָעָר פָּרָאָן צָ. דִּי לִיְּטָזִינָעָר הַאָבָעָן בָּאָאָר בְּיַיְדָעָר שְׁטָעָר
בְּעַנְעָעָנִישׁ בַּיַּט דָּעָר פָּוּלִיטִישָׁעָר דָּעָלְעָנָצִיעָ אַיבָּעָרְנָעְגָּבָעָן אַמְּעַמְּאָרִיאָל
פָּעָגָנוּ אַגְּלָד-הַבִּיעָה פָּאָר דָּעָר אַבְּצִיעָן פָּוּנָעָלָאָלָן וְשָׁעַלְיָנָאָהָקָסָן; אָנָּה
דָּרְעָעָ מְעַלְיָנָרָמִישׁ בְּעַרְבָּמָעָן וְהַיְּסָעָן אַפְּלָיו צָו דָּעָרְצָעָהָלָעָן, אָז הָאָלָן
דֻּעְמָאָרָאָס מְהַהָּט אַגְּוַעַתְשָׁרְדִּינָגָן פָּוּ צָעָהוּ מְלָיָאָן דָּאָלָאָר פָּאָר דְּזִילָּאָ...
סָמָ אֵין שְׂדָעָר צָו גְּדוּבָעָן, אָז לִיְּמָאָ וְאָז אָזְּוָי אַזְּוָעָמְשָׁבָעָלָעָן דָּעָם
עַזָּוָי וְלִינָאָ. דָּאָט וְהַלָּט אֵין פְּרָנְצִיעָג נְעַנְבָּעָן אַטְוִיטָקָלָפָ דָּעָר פָּאָלִיטִישָׁ
שָׁפָר בְּעַדְבָּזָינָג פָּוּ דָעָם פְּרָאָבָלָעָם, וְהָאָט וְהַלָּט צְבוּטָעָן גַּעַתָּאָרָעָן אָוֹת
קְלָנוֹ-נְשָׁלָה, אֵין דָעָר צִיָּשָׁ, וְהָאָט דִּי פָּאָלִיטִישָׁעָר פָּוּנָעָה בְּעַצְּבָעָנָעָן עַם
אַלְמָ אַזְּדָה פָּוּנָעָלִיטִישָׁעָר נְאַזְּיָאָנָלָעָר וְהַגְּנוּסִים.

אָמֵן מִזְמָרָה קָבֵד עֲמַנְדָּן זְהִירָה יְתִישָׁע אַגְּטָפָרְדוֹן לְזִגְעָן
אָיִן כְּעִינְגְּסֶבֶרְגָּן אֲרוֹתָא אוֹף אֲנִינְפְּטִיגָּרָגָר פְּלִיעָבָעָן. סִיחָדָרְשָׁת אַשְׁמִינְגָּן
פְּנֵי פְּעַרְשָׁאָעָנְדִינְגָּן אָזְן פְּעַרְגָּעָזָגָן. רֵי עַרְשָׁטָע וּוְרְטָמָעָה. וּוְקָם פְּרַעְמִינְרָעָה
וְאַלְרַעְמָאָרָם הָחֵט נְעַזְמָט, פְּעַרְלָאוּזְעַדְרִין מְנִיסְטָעָר וְאַלְעָפָמָי, אָיו נְעַזְעָנוּ
אַם אָיו צִיּוֹן פְּרִיהְלִינָן אָיו דְּרוּסְעָנוּ...
וְהָעוֹ מְעֻן רְעֵדָת מְעֻנָּעָן פְּרִיהְלִינָן אָיו וְהָעָנוֹ גְּעַדְרָקָאן טָעוֹ שְׂוִין
סְכִימָנוֹ צָעָן אַפְּלִיבָן.

**אָוְרִילְדֶּעֶר אַבְפָאַל
אַנְטִיכְשָׁמִיטִישָׁע סְטוֹדָעַנְטָעוֹז
איּוֹ כַּאֲרַקָּאוֹ.**

או די בענגו-אכזען פון די רבענעם אוין סאוויעט-רומלאנד.
אַחֲנְדָּן שְׂפַּת פָּוֹן דָּאָר יְדִישָׂרֶב יְגָן
אָנוּ וְצִדְקוֹתָלְאָנד אָנוּ חַזְקָן אַפְּלָה
וְיוֹעֵן בְּצִדְקוֹתָלְזָעָן אַינְיגָע יְדִישָׂרֶב
קָאַסְטָמָקְלָאַיִסְטָן. די קָאַסְטָמָקְלָאַיִסְטָן
מְפִיר אָנוּ בְּרוֹסְטָאָו בְּזַרְעַיְלָעָן בְּזַרְעַיְלָעָן
טְבֻדְּךָ קוֹוָנְטוֹמָס מַצְחוֹן. דָּאָר «קָטְבָּה»
פָּאַדְרָא אַנְצְוָעָמָעָן בְּנַעֲרָגִישׁ אַיְטָל,
כָּרוֹן צַו פָּעַרְשָׂאַרְקָעָן די אַנְפָּאַרְבָּעָן
אַקְּפָּרְנִיכָּן.

